

Leo Trotskij: Brev till kamrat Monatte¹

(13 juli 1921)

Min käre vän.

Jag tar detta tillfälle att sända mina varmaste hälsningar och uttrycka mina personliga uppfattningar om tillståndet inom den franska syndikalismen – uppfattningar som jag är helt förvissad om helt överensstämmer med Tredje internationalens linje i sin helhet.

Jag ska inte dölja för dig att vår glädje över att följa den revolutionära syndikalismens ständiga framgångar präglas av en djup oro över den framtida utvecklingen av idéer och relationer inom den franska arbetarrörelsen. Idag befinner sig de olika revolutionära syndikalistiska strömningarna fortfarande i opposition, och hålls samman av just denna ställning som opposition. Så fort ni erövrar CGT² – och vi tvivlar inte på att denna dag är nära – kommer ni att stöta på den grundläggande frågan om den revolutionära kampen. Och just där träder vi in på ett område som vi är allvarligt bekymrade över.

Den revolutionära syndikalismens officiella program är Amiensdeklarationen.³ För att med en gång uttrycka mina tankar på skarpest möjliga sätt, låt mig säga rakt ut – *hänvisningarna till Amiensdeklarationen är inte ett svar utan en undanflykt*. För varje tänkande kommunist står det helt klart att den franska syndikalismen före kriget var en ytterst betydelsefull och viktig revolutionär strömning. Amiensdeklarationen var ett av den proletära rörelsens extremt värdefulla dokument. Men detta dokument är historiskt begränsat. Sedan det antogs har det ägt rum ett världskrig, Sovjetryssland har grundats, en mäktig revolutionär våg har svept över hela Europa, Tredje internationalen har vuxit och utvecklats. De gamla syndikalisterna och de gamla socialdemokraterna har splittrats i två eller till och med tre fientliga läger. Det har uppstått nya frågor av enorma proportioner för oss i form av praktiska frågor på dagordningen. Amiensdeklarationen innehåller inga svar på dessa frågor. Jag kan inte hitta några svar på den revolutionära kampens grundläggande frågor i *La Vie Ouvrière*s spalter. Kan det verkligen vara vår uppgift att idag, år 1921, återvända till 1906 års ståndpunkter och ”väcka upp” (*réconstruction*) förkrigstidens syndikalism? En sådan åsikt är i princip väldigt snarlik ståndpunkten hos de politiska ”väckelseledare” (*réconstructeurs*) som drömmer om att återvända till en ”ren” socialism som den existerade innan syndafallet under kriget. Denna ståndpunkt är formlös, den är konservativ och den riskerar att bli reaktionär.

Exakt hur föreställer du dig den syndikalistiska rörelsens ledning i det ögonblick ni får majoriteten inom CGT? Fackföreningarnas led omfattar kommunistiska partimedlemmar, revolutionära syndikalister, anarkister, socialister och breda partilösa massor. Varje fråga som innefattar revolutionära aktioner måste när det kommer till kritan givetvis underställas hela den fackliga apparaten, som omfattar hundratusentals och miljontals arbetare. Men vem ska sammanfatta de revolutionära erfarenheterna, analysera dem, dra alla de nödvändiga slutsatserna från dem, formulera de specifika förslagen, parollerna och kampmetoderna och överföra dem till de breda massorna? Vem ska leda? Kanske du är av uppfattningen att detta arbete kan utföras av kretsen kring *La Vie Ouvrière*? Om det är fallet så kan man bara med säkerhet säga att det jämte er kommer att uppstå andra kretsar som kommer att utmana er rätt att leda under den revolutionära syndikalismens fana. Och dessutom –

1 **Monatte** tillhörde före och under Första världskriget den franska syndikalistiska rörelsen, och kvarstod i den under en tid efter kriget för att fortsätta sitt arbete där. Anslöt sig i slutet av 1922 till kommunistpartiet, men lämnade så småningom detta.

2 **CGT** (Confédération générale du travail) är namnet på Frankrikes största fackliga organisation. 1921 var revolutionärerna faktiskt i majoritet inom den franska arbetarrörelsen, och inom CGT i synnerhet.

3 **Amiensdeklarationen** antogs vid franska fackföreningsrörelsens (CGT:s) kongress 1906. Den centrala punkten i denna är att slå fast arbetarrörelsens (den fackliga rörelsens) oberoende och icke politiska karaktär.

hur blir det med den stora gruppen kommunister i fackföreningarna? Vilka relationer kommer det att bli mellan dem och er grupp? De ledande organen i en fackförening kanske domineras av medlemmar i kommunistpartiet, medan organen i en annan fackförening kanske behärskas av partilösa fackföreningsmedlemmar. Förslagen och parollerna från gruppen kring *La Vie Ouvrière* kanske skiljer sig från den kommunistiska organisationens förslag och paroller. Faran är djupt verklig, den kan bli ödesdiger, och på grund av det kan er seger inom den fackliga rörelsen inom några få månader följas av att Jouhaux, Dumoulin och Merrheim återkommer till makten.

Jag är välbekant med de fördomar mot "partier" och "politik" som är förhärskande bland franska arbetare som har gått igenom den anarkistiska skolan. Jag är helt överens om att det inte med ett enda hårt slag går att bryta dessa stämningar, som var helt berättigade förr men som är ytterst farliga i framtiden. Med hänsyn till denna fråga kan jag helt och fullt förstå en *gradvis* övergång från den gamla oredan till en fullständig sammanslagning mellan revolutionära syndikalister och kommunister i ett enda parti. Men man måste klart och bestämt sätta upp detta mål för sig själv. De centristiska tendenserna är fortfarande utbredda i partiet men finns också inom den syndikalistiska oppositionen. Den krävs mer skolning och ideologisk rening bland båda. Det handlar inte alls om att underordna fackföreningarna under partiet, utan om att förena revolutionära kommunister och revolutionära syndikalister inom ramen för ett enda parti, och om att samtliga medlemmar i detta enade parti ska bedriva en samstämmig centraliserad verksamhet inom fackföreningarna, som hela tiden är självstyrande och organisatoriskt självständiga från partiet. Det handlar om att det franska proletariats verkliga förtrupp ska svetsas samman för sin grundläggande historiska uppgift – att erövra makten – och under denna fana driva sin linje i fackföreningarna, hela arbetarklassens fundamentala och avgörande organisationer.

Det finns vissa psykologiska hinder för att en person ska kliva över partiets tröskel efter att under lång tid ha fört revolutionär kamp utanför partiet. Men att ge efter för detta är att rygga tillbaka för en yttre form och samtidigt göra stor skada på själva den inre kärnan. Ty jag vill påstå att hela din tidigare verksamhet inte varit något annat än en förberedelse för att skapa den proletära revolutionens kommunistiska parti. Förkrigstidens revolutionära syndikalism var fröet till ett kommunistiskt parti. Det vore ett fruktansvärt bakslag att återvända till fröet. Tvärtom innebär ett aktivt deltagande i uppbygget av ett verkligt kommunistiskt parti att man fortsätter och utvecklar den franska syndikalismens bästa traditioner.

Under dessa år har vi båda haft tillfälle att avsäga oss en del av vårt redan avlägsna förflutna i syfte att bevara, utveckla och säkra segern för den andra delen av vårt förflutna som verkligen klarat händelsernas prövning. En sådan inre revolution kommer inte till stånd med enkelhet. Men bara till detta och endast detta pris kan man skaffa sig rätten att delta i arbetarklassens revolution.

Kära vän! Jag tror att den nuvarande perioden kommer att avgöra den franska syndikalismens, och därmed den franska revolutionens, öde för lång tid framåt. Du har en viktig plats i detta avgörande. Om du idag, när man definitivt måste göra sitt val, skulle vända ryggen åt kommunistpartiet, så kommer du att utdela ett grymt slag mot den sak som räknar dig bland sina bästa arbetare. Jag tvivlar inte på att detta inte kommer att ske.

Jag hälsar dig med värme och förblir tillgivet din.

(Översättning från engelska, Göran Källqvist.)